

**OPEN UP
NEW
HORIZONS.**

**WORKSHOP
Samenwerken is verrekte
moeilijk: meervoudig alliëren als
IAG-er**

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Kennismaking HAN

Docenten IAG-opleiding HAN en partners van de leergemeenschap 'Samenwerken aan Ambulante Gezinshulp' (SWAG).

Joris is hoofddocent bij de opleiding pedagogiek en coördinator van verschillende (jeugd)opleidingstrajecten/ jeugdprofielen

Joris.vanveen@han.nl

Janneke is onderzoeker bij het lectoraat WFJO

Janneke.Peelen@han.nl

Anita is opleider, trainer en adviseur / post HBO opleidingen

Anita.verstegen@han.nl

Marion is lector bij het Lectoraat Werkzame Factoren in de Jeugd- en Opvoedhulp (WJFO).

Marion.vanHattum@han.nl

Patricia is docent-onderzoeker bij de master opleiding Social Work en lectoraat WFJO

Margriet.vanderValk@han.nl

Margriet is docent-onderzoeker bij de bachelor opleiding Social Work en lectoraat WFJO

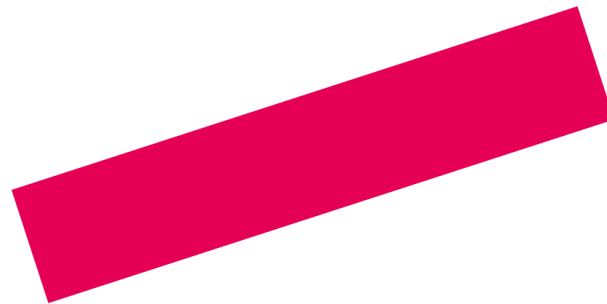
Margriet.vanderValk@han.nl

Eva is docent- onderzoeker bij de bacheloropleiding pedagogiek en lectoraat WFJO

Eva.Onstenk@han.nl

Heb jij SWAG?

Leergemeenschap **S**amen **W**erken aan
Ambulante **G**ezinshulp

#SWAG

Wie waren onze partners in deze leergemeenschap
Samen **W**erken aan **A**mbulante **G**ezinshulp

#SWAG

Waartoe dit project?

Praktijkverbetering
(transformatie
jeugdhulp)

De opbrengsten zijn gebaseerd op
regionale vraagstukken jeugdhulp

Vraagstuk integraal en meervoudig samenwerken

- Integrale blik **en goede samenwerking** nog niet zo vanzelfsprekend.
- Het daadwerkelijk **inzetten van sociaal netwerk** verloopt moeizaam
- Clienten ervaren weinig inspraak, raken **regie** kwijt
- Het realiseren van een goede **meervoudige samenwerkingsrelatie** met het gezin en de context van het gezin is complex

Casemanager Zorg en
Ondersteuning WMO

Aanleiding - van academische werkplaats naar een leernetwerk -

Met SWAG willen we een impuls geven aan de uitwisseling tussen opleidingen en praktijk én het benutten van bestaande kennis door opleidingen.

- **(Duurzame) uitwisseling** tussen het onderwijs, beleid, onderzoek, praktijk realiseren (leernetwerk) met structurele inbreng van ouders en jongeren
- **(Structurele) benutting** van bestaande kennis door opleidingen.
- **Kennis samenbrengen** die nodig is voor de aanpak van regionale vraagstukken van beleid en praktijk bij de transformatie in de jeugdsector.

.....zodat beschikbare expertise beter benut kan worden door professionals

Boost your idea

#SWAG

Lectoraat Werkzame
Factoren in de Jeugd- en
Opvoedhulp.

Post HBO opleiding IAG
<https://www.han.nl/opleidingen/post-hbo/iag-intensieve-ambulante-gezinsbehandeling/>
HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

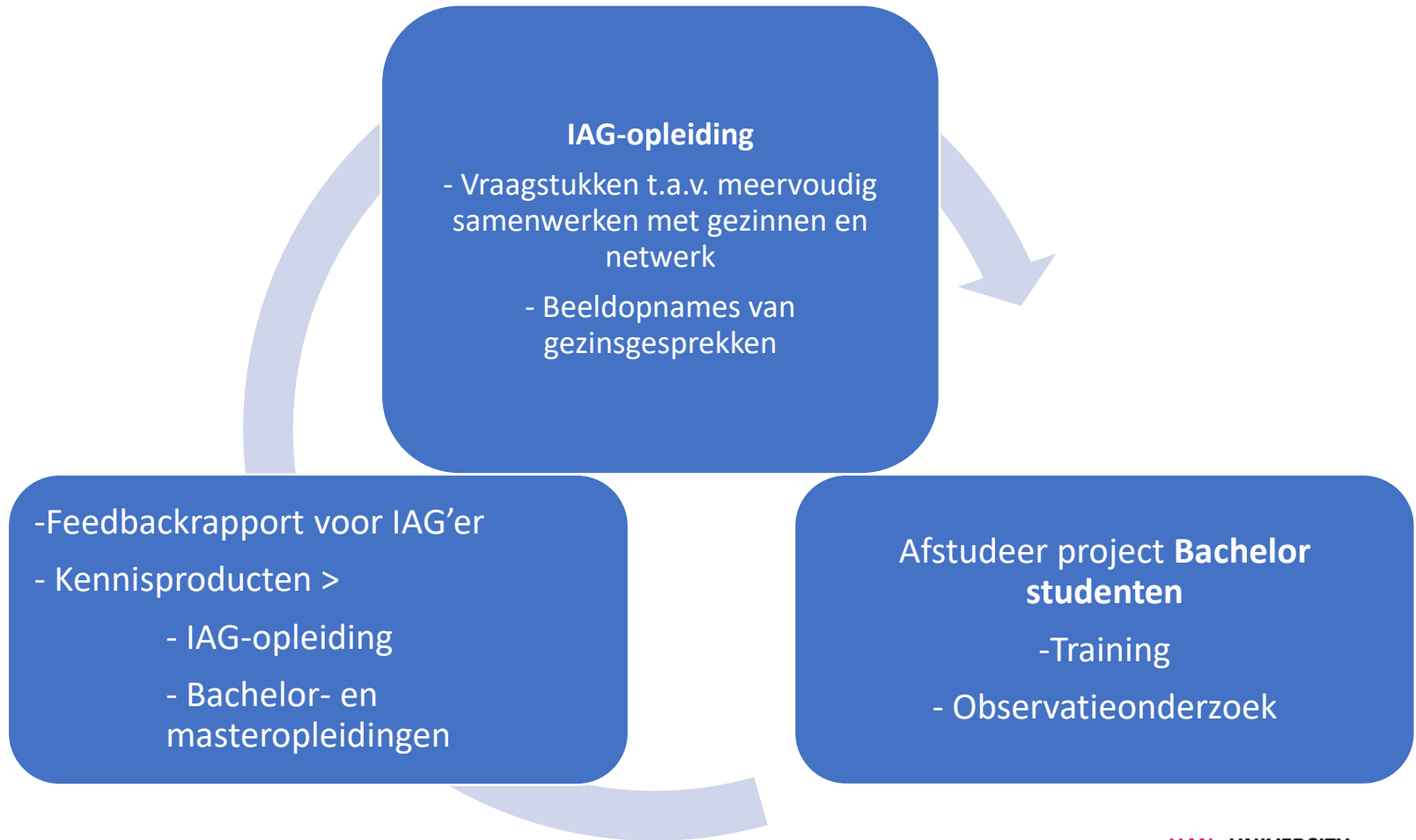

#SWAG

Hoe doen we dat in de praktijk?

Kenniscirculatie: studentproject Samenwerkingskwesties in beeld

Samenwerking met cliënt, gezin en netwerk

Enkelvoudig alliëren

Samenwerking tussen cliënt en hulpverlener

Meervoudig alliëren

Werken met gezin en de context van een gezin

Waar bestaat een krachtige enkelvoudige alliantie uit?

Emotionele alliantie: de mate van **overeenstemming** tussen cliënt en hulpverlener over de emotionele verbinding, de persoonlijke band die je ervaart

Taakalliantie: de mate van **overeenstemming** over het doel dat je wil bereiken, en hoe je dat wil realiseren.

Bronnen: Bordin, 1979; De Greef e.a. 2017

Waaruit bestaat een krachtige meervoudige alliantie?

1. Betrokkenheid van meerdere partijen in het hulpverleningsproces
2. Emotionele verbondenheid met elkaar
3. Veiligheid is het hulpverleningssysteem
4. Een gezamenlijke doelperceptie (shared sense of purpose)

(Friedlander et al, 2011)

SOFTA

System for Observing Family Therapy Alliances

Doel = Beoordeling van de alliantie op iedere dimensie met daarin aandacht voor de interacties tussen cliënten onderling en cliënten en hulpverlener

- Observatie/scoringsformulieren
- Gedragsbeschrijvingen per alliantiedimensie
- Aparte versie voor hulpverlener en cliënten

Bron: Friedlander e.a. (2015)

Observatieopdracht

DOEL

1. Kennismaking met de SOFTA als kijkkader
2. Ervaren dat alliantie geen 'magische klik' is maar een aspect van de hulpverlening dat je als hulpverlener kunt beïnvloeden door je eigen gedrag
3. Inzicht in de gedragingen die bijdragen aan een goede alliantie met een gezin

HOE

1. Toelichting observatie/scoringsformulieren
2. Gezamenlijk kijken van een fragment van 3 minuten
3. In tweetallen 10 minuten uitwisselen (breakoutrooms)
  - Samen doorlopen van de SOFTA?
  - Welke gedragingen heb je bij de hulpverlener gezien?
  - Welke gedragingen heb je niet gezien die wel passend geweest zouden zijn?
4. Gezamenlijke terugkoppeling

Bronnen

- Akkerman, S.F., & Bakker, A. (2011). Boundary crossing and boundary objects. *Review of Educational Research*, 81, 132-169. doi: 10.3102/0034654311404435
- Baronner, W., & Wallner, C. (2016). Ontwerpcriteria voor een learning community: De learning community als krachtige praktijkleeromgeving. *Onderwijs en Gezondheidszorg*, 40, 28-31.
- Bolt, A. (2017). *Het gezin centraal. Handboek voor ambulante hulpverleners*. Amsterdam: SWP
- Bordin, E.S. (1979). The generalizability of the psychoanalytic concept of the working alliance. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 16, 3, p. 252-260. Engeström, E. (2001). Expansive learning at work: Toward an activity theoretical reconceptualization. *Journal of Education and Work*, 14, 133-156. doi: 10.1080/13639080020028747
- Friedlander, M.L., Escudero, C., Heatherington, L., Deihl, L., Field, N., Lehman, P., McKee, M., & Cutting, M. (2005) *System for Observing Family Therapy Alliances (SOFTA-o). Training Manual (Revised 2005)*. Gedownload van www.softa-soatif.com
- Friedlander, M.L., Escudero, V., & Heatherington, L., & Diamond, G.M. (2011). Alliance in couple and family therapy. *Psychotherapy*, 48, 25-33. Doi: 10.1037/a0022060.
- Greef, de, M., Pijnenburg, H., Hattum, van, M., & McLeod, B. (2017). Parent-professional alliance and outcomes of child, parent, and family treatment: A systematic review. *Journal of child and Family Studies*, 26, 961-976.
- Heemskerk, W., & Wallner, W. (2018). Kritisch onderzoeken: Het stellen van hogere denkvragen binnen een learning community. *Onderwijs en Gezondheidszorg*, 42, 26-29.
- Long, M., Blankenburg, R., & Butani, L. (2015). Questioning as a Teaching Tool. *Pediatrics*, 135, 406-408.
- Stoll, L., Bolam, R., McMahon, A., Wallace, M., & Thomas, S. (2006). Professional learning communities: A review of the literature. *Journal of Educational Change*, 7, 221-258. doi:10.1007/s10833-006-0001-8
- Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning, meaning and identity. *Journal of Mathematics Teacher Education*, 6, 185-194. doi: DOI: 10.1023/A:1023947624004
- Wenger, E., Trayner, B., & de Laat, M. (2011). Promoting and assessing value creating in communities and networks: A conceptual framework. The Netherlands: Ruud de Moor Centrum.